Rotschaktboken

En handbok för dom som gör jobbet
Skriv ut i A5 och ha med i maskinen

Varför spara träd?

Det blir en bättre miljö för folk som bor i området när vi lyckas spara träd i anläggningsprojekt!

Forskning visar att folk mår bättre av att vara nära träd.

Anläggningsarbetet tar några månader ett träd kan stå kvar i flera hundra år om vi är försiktiga.

Utan träd skulle staden vara en betongdjungel som ingen vill bo i.
Tänk på hur du själv mår när du är ute i naturen.

Träd ger en atmosfär som inte något annat kan!

Vad är viktigt för att kunna spara träd?

Rötter är viktiga för träden men vi tänker inte alltid på det.

Rötter har större utbredning än ”droppzonen”. På större träd regnar det inte under kronan och då söker sig rötterna längre ut från trädet.

Rötter går alltid där det är lättast att ta sig fram. Minsta motståndets lag.

Skadar vi rötterna så skadar vi trädet allvarligare än om vi körpå stammen.

Rot med fläkskada

Att gräva av rötter.

Att gräva av rötter kan vara okej men då måste dom beskäras. Fläkskador där rötterna rivs sönder gör skador som träden inte kan laga. Beskär vi rötterna så kan träden lada dom skadorna.

Kompaktering av mark.

Rötter behöver syre och vatten. Om vi kör med maskiner där rötterna är eller ska vara så kompakterar vi marken så att rötterna inte kan ta sig fram, få syre och vatten. Då dör rötterna och också trädet. Men det kan ta lång tid innan trädet dör.

En öppen schakt måste stängas så fort som möjligt så att rötterna inte torkar ut eller får frostskador. Rötter är inte anpassade för att vara i luften utan vill vara i jorden.

En svårighet med träd är att dom dör långsamt. Om träd hade dött lika fort och spektakulärt som grisar så hade de varit lättare att se vad som händer. Kör du över en gris så dör den. Kör du över rötter så dör trädet med det tar lång tid.

Hur sparar vi träd?

För att inte fläka rötter så behöver vi schakta längs med rötterna och inte tvärs med dom.

Rötter behöver beskäras och marken får inte kompakteras. Det gäller för träd som ska sparas.

Steg för steg

Den här guiden gäller om vi ska beskära rötter för att dom inte ska skadas mer än nödvändigt vid schakt. Om rötter ska upp i dagen och sparas efter jobbet så kan andra metoder behöva tas till.

1.
Ställe er några frågor innan schakt.
Är det trädrötter i schaktzonen eller där vi behöver köra? Ja eller Nej?
Ska trädet sparas? Ja eller Nej?
Ja och Ja fortsätt till steg 2.

2.
Tina marken om det är tjäle. Men tina så nära inpå schakten som möjligt och tina inte mer än nödvändigt för att inte ”väcka” trädet ur vintervilan.

3.
Märk ut schaktkanten med käpp eller sprayfärg. Någon form av utsättning behöver göras. Antingen sätta ut schaktmitt och mäta därifrån eller aätta ut schaktkant om det finns.

Steg för steg

4.
Schakta längs med rötterna och inte närmare än 50 cm från schaktkant. Gör en rak schaktkant ca 50cm från tänkt färdig kant. Gör gropen ca 1 meter djup. Här är det viktigt hur ni gräver. Tryck skopan ovanifrån och rakt mer i gropen. Då blir fläkningen av rötterna så liten som möjligt.

Nu kan ni se vart rötterna är. Oftast går rötterna inte mer än 50cm djupt.

5.
Ta fram rötterna den sista biten med korp och spade eller om marken tillåter ta grävskopan under rötterna och ”skaka” ut jorden under dom. Lite handschakt kommer alltid att behövas.

Skada inte rötterna på den sida om schaktkanten som ska sparas.

6.
Beskär rötterna med sekatör eller grensåg. Raka fina snitt.

Rötter över 25mm, typ som tummen bred ska beskäras.

Steg för steg

7.
Fyll igen gropen så fort det går så att inte rötterna tar skada av kyla eller uttorkning.

Mindre finrötter som dom här kan trädet återskapa så dom behöver vi inte vara så rädd om. Spara ändå alla rötter som går om det inte gör jobbet mycket svårare.

Större rötter, över 50mm i diameter har trädet svårare att återbilda och kan ta permanent skada om vi tar bort.

Om vi kan undvika att ta bort rötter så är det alltid bäst för trädet.

Rotsystem framtaget med vacuumschakt

Rotschaktboken

Hur och varför